

Izdatci za reprezentaciju i promidžbu kod obrtnika

Fizičke osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost, a obveznici su poreza na dohodak te vode poslovne knjige, u svoje poslovne izdatke mogu uključiti izdatke za reprezentaciju i izdatke vezane za promidžbu. Međutim, evidentiranje navedenih izdataka potrebno je porezno različito tretirati jer se izdatci za reprezentaciju ne mogu priznati u cijelosti kao što je to slučaj s izdancima za promidžbu.

Autor u ovome članku obrazlaže postupanje s izdancima za reprezentaciju i promidžbu kod samostalnih djelatnosti – obveznika poreza na dohodak.

1. UVODNE NAPOMENE

Samostalne djelatnosti koje su obveznici poreza na dohodak i vode poslovne knjige, poslovne izdatke evidentiraju u Knjizi primitaka i izdataka (Obrascu KPI) prema načelu blagajne. Poslovne izdatke prema čl. 32. st. 1. Zakona o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 115/16. – 151/22.) čine svi odljevi dobara poreznog obveznika tijekom poreznog razdoblja radi stjecanja, osiguranja i očuvanja poslovnih primitaka. Pritom treba napomenuti da u poslovne izdatke poreznih obveznika koji obavljaju samostalne djelatnosti ulaze samo oni izdatci koji su izravno vezani za obavljanje djelatnosti.

U poslovnim odnosima s poslovnim partnerima obrtnicima mogu nastati izdatci za reprezentaciju i promidžbu. U skladu s navedenim, u izdatke se mogu uključiti i izdatci za reprezentaciju i promidžbu. Međutim, izdatci za reprezentaciju ne priznaju se u cijelosti pri utvrđivanju dohotka od samostalne djelatnosti.

Nije uvijek jednostavno razlučiti kada je izdatak nastao za potrebe promidžbe, a kada za potrebe reprezentacije. Prema čl. 33. st. 12. Zakona o porezu na dohodak, poslovnim izdancima za potrebe promidžbe smatraju se:

- proizvodi i roba iz asortimana poreznog obveznika **prilagođeni za te svrhe s oznakom „nije za prodaju”**
- drugi reklamni predmeti s nazivom tvrtke, proizvoda i drugog oblika reklame (čaše, pepeljare, stolnjaci, podmetači, olovke, rokovnici, privjesci i slično) dani za uporabu u prodajnom prostoru kupca
- ako se reklamni predmeti daju potrošačima, smatraju se izdancima ako je njihova pojedinačna vrijednost bez PDV-a do 21,24 €.

Oni izdatci koji ne ispunjavaju navedene kriterije smatraju se izdancima za reprezentaciju odnosno ne priznaju se u cijelosti.

U skladu s navedenim, promidžbom se mogu smatrati i izdatci koji nastaju kad se proizvodi i roba iz vlastita asortimana obrtnika daju poslovnim partnerima pod uvjetom da su prilagođeni za svrhe promidžbe i da imaju oznaku „nije za prodaju”. Ako nije ispunjan jedan od tih zahtjeva, tada je riječ o reprezentaciji neovisno o tome što je možda vrijednost tih dobara manja od 21,24 €. Taj kriterij ograničenja vrijednosti odnosi se na davanje reklamnih predmeta potrošačima.

Prema tome, ako se kao promidžbeni materijal koriste predmeti s otisnutim znakom tvrtke ili proizvoda čija je pojedinačna vrijednost veća od 21,24 €, smatra se porezno priznatim izdancima promidžbe, uz uvjet da se koristi u prodajnom odnosno poslovnom prostoru kupca. S druge strane, proizvodi koji se daruju kupcima u uobičajenim komercijalnim pakiranjima (nisu prilagođeni) smatraju se reprezentacijom, bez obzira na to što njihova vrijednost nije veća od 21,24 €.

Proizvodi koji nisu iz asortimana obrtnika, a služe kao reklamni predmeti, mogu biti čaše, pepeljare, stolnjaci, podmetači, olovke, rokovnici, privjesci i sl. ako imaju oznaku tvrtke, proizvoda ili drugi oblik reklame obrtnika.

Prema svemu navedenom, može se zaključiti da je riječ je o promidžbi ako su ispunjeni navedeni zahtjevi:

- proizvodi i roba daju se iz asortimana obrtnika (proizvodi koje je proizveo obrtnik ili roba kojom trguje)
- proizvodi i roba prilagođeni su za te svrhe (nisu u standardnim pakiranjima) i imaju oznaku „nije za prodaju” (nalijepljenu, utisnutu i sl.)
- riječ je o reklamnim predmeti s nazivom tvrtke, proizvoda ili drugog oblika reklame za uporabu u prodajnom prostoru kupca
- reklamni predmeti koji se daju potrošačima vrijednosti su manje od 21,24 € (bez PDV-a).

Obrtnici mogu organizirati i nagradne igre i slične nagradne akcije u okviru kojih dijele proizvode i robu. U tom slučaju, neovisno o vrijednosti, načinu pakiranja i o tome je li riječ o dobrima iz asortimana obrtnika ili ne, riječ je o promidžbi te se takav izdatak u cijelosti porezno priznaje.

2. IZDATCI ZA REPREZENTACIJU

Izdatci koji se porezno ne priznaju djelomično ili u cijelosti propisani su u čl. 33. Zakona o porezu na dohodak. Ti izdatci, između ostalog, obuhvaćaju 50 % izdataka reprezentacije u visini troškova nastalih iz poslovnih odnosa s poslovnim partnerom (čl. 33. st. 1. t. 1.).

U skladu s navedenim, u porezno priznate izdatke pri utvrđivanju dohotka od samostalne djelatnosti ne može se uključiti cijeli izdatak reprezentacije, nego samo djelomično, tj. u visini od 50 %. Ti izdatci mogu uključivati: ugošćenja, darove s ili bez utisnutog znaka tvrtke ili proizvoda, izdataka za odmor, šport, rekreaciju, izdataka za korištenje osobnih motornih vozila, plovila, zrakoplova i kuća za odmor.

Ako je riječ o obrtniku koji je upisan u registar obveznika PDV-a, tada je bitno napomenuti da se po primljenim računima za reprezentaciju ne može odbiti pretporez. Naime, prema čl. 61. st. 1. Zakona o porezu na dodanu vrijednost (Nar. nov., br. 73/13. – 33/23., dalje: Zakon o PDV-u) propisano je da **porezni obveznik ne može odbiti pretporez za nabavu dobara i usluga za potrebe reprezentacije**, pri čemu se reprezentacijom smatraju izdatci za ugošćivanje poslovnih partnera, darivanje poslovnih partnera, plaćanje poslovnim partnerima izdataka za odmor, sport i razonodu, izdataka za najam automobila, plovila, zrakoplova, kuća za odmor i sl. Imajući u vidu prethodno navedeno, porezni obveznik u sustavu PDV-a priznaje 50 % izdataka za reprezentaciju (zajedno s PDV-om) te ostali dio izdatka predstavlja porezno nepriznati izdatak koji se u svoti do 50 % (zajedno sa PDV-om) evidentira u Knjizi primitaka izdataka u stupcu 14.

2.1. EVIDENTIRANJE IZDATAKA ZA REPREZENTACIJU PO PRIMLJENIM RAČUNIMA

Porezni obveznici koji obavljaju samostalnu djelatnost evidentiraju primljene račune za reprezentaciju koji nisu plaćeni gotovinom, u knjizi Evidencija o tražbinama i obvezama (Obrascu TO), odnosno porezni obveznici koji su u sustavu PDV-a, u Knjizi U-RA. Bitno je napomenuti da porezni obveznici koji obavljaju samostalnu djelatnost, a u sustavu su PDV-a i vode knjige ulaznih i izlaznih računa prema plaćenim

odnosno naplaćenim računima, obvezni su voditi i Evidenciju o tražbinama i obvezama. Oni obveznici poreza na dohodak koji vode knjigu ulaznih i izlaznih računa tako da upisuju u njih podatke o primljenim i izdanim računima, nisu obvezni voditi Evidenciju o tražbinama i obvezama. Obično se u tom slučaju u knjizi ulaznih i izlaznih računa dodaje stupac u kojemu se navodi podatak o nadnevku plaćanja odnosno naplate što ćemo prikazati u primjerima u nastavku.

Tek se nakon plaćanja takva računa izdatak evidentira u Obrascu KPI. Naime, izdatci se kao i primitci kod poreznog obveznika poreza na dohodak priznaju primjenom načela blagajne. Ako porezni obveznik doznačuje sredstva sa svoga bankovnog računa, tada izdatak prema čl. 11. st. 11. Pravilnika o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 10/17. – 1/23.) nastaje u trenutku kada banka obradi primljeni nalog za plaćanje. Pri plaćanju čekom izdatak nastaje u trenutku predaje čeka. Pri plaćanju mjenicom izdatak nastaje prijenosom ili naplatom mjenice. Pri plaćanju kreditnom karticom izdatak nastaje plaćanjem s računa. Ako se plaćanje obavlja prijebojem, asignacijom ili cesijom, trenutkom plaćanja smatra se trenutak kada su se stekli propisani uvjeti (potpisani odgovarajući ugovori ili druge isprave).

Jednako tako, i dani predujmovi za neisporučenu robu i neobavljene usluge u vezi s reprezentacijom smatraju se izdatkom.

Primjer 1. Primitak i plaćanje računa za reprezentaciju

Obrtnik koji je u sustavu PDV-a ugostio je poslovne partnere. Primio je račun 6. travnja 2023. godine za večeru u svoti od 2.000,00 € (od toga PDV 25 % iznosi 200,00 €, a PDV od 13 % 115,04 €). Ugošćenju su nazočili poslovni partneri, obrtnik i četiri osobe zaposlene u obrtu. Na poledini računa navedeni su poslovni partneri koje je obrtnik ugostio. Račun je podmiren 7. travnja 2023. godine s transakcijskog računa obrta (Izvod 234).

Slika 1. Prikaz evidentiranja u Knjizi U-RA

DOBAVLJAČ (ISPORUČITELJ DOBARA ILI USLUGA)				PRETPOREZ				Podatci o plaćanju
POREZNA OSNOVICA		UKUPNI IZNOS RAČUNA S PDV-om	UKUPNO	13 %		25 %		
13 %	25 %			MOŽE SE ODBITI	NE MOŽE SE ODBITI	MOŽE SE ODBITI	NE MOŽE SE ODBITI	
8	9	10	11 (12+13+14+15+16+17)	14	15	16	17	
884,96	800,00	2.000,00	315,04	–	115,04	–	200,00	7. 4. 2023.

Slika 2. Prikaz evidentiranja u Obrascu KPI:

Red. br.	NADNEVAK PRIMITKA/ IZDATKA	BROJ TEMELJNICE	OPIS ISPRAVA	IZDATCI			PDV U IZDATCIMA	IZDATCI IZ čl. 33. st. 1. t. 1. i 5.	UKUPNO DOPUŠTENI IZDATCI
				U GOTOVINI	PUTEM ŽIRORAČUNA	U NARAVI			
1	2	3	4	10	11	12	13	14	15 (10+11+ 12 -13-14)
22.	7. 4. 2023.	T-22	Rn. za reprezentaciju 22/2/1 /IZV 234	-	2.000,00	-	-	1.000,00	1.000,00

Napomena: Zbog jednostavnijeg prikaza u ovom i ostalim primjerima u ovome članku dani su samo dijelovi (izvodi) obrazaca.

Kako je prikazano u primjeru, nakon primljena računa obrtnik ne može priznati pretporez jer je riječ o reprezentaciji. U Obrascu KPI izdatak se evidentira kao porezno nepriznat u visini od 50 % izdatka s pripadajućim PDV-om u stupac 14, a ostatak od 50 % kao porezno priznat izdatak u stupcu 15.

Kod plaćanja računa u vezi s ugošćenjem treba voditi brigu o tome da se na računu (npr. poledini računa) ili dokumentaciji o tim izdancima navede naziv poduzetnika čiji su predstavnici ugošćeni.

Napomena može izgledati kako je navedeno u nastavku.

Usluga ugošćenja u svoti od 2.000,00 € odnosi se na ugošćenje predstavnika društva Veli d.o.o. iz Zagreba prilikom razgovora o isporuci novih proizvoda.

U Zagrebu 7. travnja 2023. godine.

Obrtnik: Marko Horvat

Uobičajeno je da se vrijednost ugošćenja djelomično odnosi i na zaposlenike koji su po zahtjevu poslodavca nazočili ugošćenju poslovnih partnera. U tom se slučaju taj dio ne može smatrati njihovim primitkom ostvarenim po osnovi i u vezi s nesamostalnim radom. To potvrđuje i mišljenje Ministarstva financija (KLASA: 410-01/01/871 od 23. listopada 2001. godine). Ako se na dokumentaciji ne navede naziv poduzetnika čiji su predstavnici ugošćeni, tada se dovodi u pitanje opći tretman takva izdatka, odnosno, ako su ugošćenju nazočili i zaposlenici, tada bi se dio koji se odnosi na pojedinog zaposlenika smatrao primitkom tog zaposlenika. Bitno je voditi računa i o tome kada je nastao izdatak za reprezentaciju. Naime, ako

je izdatak za reprezentaciju nastao na službenom putovanju odnosno radu na terenu, tada svotu neoporezive dnevnice za taj dan kad je osiguran obrok treba umanjiti obrtniku tj. radnicima koji su nazočili ugošćenju. To je propisano u čl. 7. st. 13. Pravilnika o porezu na dohodak u kojemu je navedeno da ako je na službenom putovanju odnosno radu na terenu, na teret poslodavca, osiguran jedan obrok (ručak ili večera), neoporeziva svota dnevnice koja se isplaćuje u novcu smanjuje se za 30 % odnosno za 60 % ako su osigurana dva obroka (ručak i večera). Smatrat će se da je osobi osigurana prehrana i ako je osiguran obrok (ručak i/ili večera) iz sredstava reprezentacije poslodavca.

Obrtnici i druge samostalne djelatnosti trebaju voditi računa o načinu plaćanja primljenih isporuka. Naime, iz čl. 92. st. 6. Pravilnika o porezu na dohodak proizlazi da se samo isplate primitka **do 663,62 € po jednom računu fizičkim osobama koje obavljaju samostalnu djelatnost**, iz čl. 29. Zakona, mogu obaviti u gotovu novcu.

Obrtnici se smatraju obveznicima fiskalizacije te stoga trebaju voditi brigu i o ograničenju iz Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Nar. nov., br. 133/12. – 138/20.). Prema čl. 28. st. 3. tog Zakona propisano je da **obveznik fiskalizacije može plaćati gotovim novcem drugom obvezniku fiskalizacije**, ako drukčije nije propisano posebnim poreznim propisom, za nabavu proizvoda i usluga do svote **od 663,62 € (5.000,00 kn / fiksni konverzijski tečaj 7,53450)** po jednom računu. To ograničenje vrijedi kada obrtnik plaća račun drugom obvezniku fiskalizacije (trgovačkom društvu, obrtniku, samostalnoj djelatnosti i dr.).

Primjer 2. Gotovinski račun za reprezentaciju

Obrtnik koji je u sustavu PDV-a primio je 11. travnja 2023. godine račun za poslovni ručak u svoti od 220,00 € (od toga PDV 25 % iznosi 20,00 €, a PDV od 13 % 13,00 €). Na poledini računa navedeni su podatci poslovnog partnera koje je obrtnik ugostio. Račun je podmiren u gotovu novcu.

Slika 3. Prikaz evidentiranja u Knjizi U-RA

DOBAVLJAČ (ISPORUČITELJ DOBARA ILI USLUGA)				PRETPOREZ				Podatci o plaćanju
POREZNA OSNOVICA		UKUPNI IZNOS RAČUNA S PDV-om	UKUPNO	13 %		25 %		
13 %	25 %			MOŽE SE ODBITI	NE MOŽE SE ODBITI	MOŽE SE ODBITI	NE MOŽE SE ODBITI	
8	9			11 (12+13+14+15+16+17)	14	15	16	
100,00	80,00	120,00	33,00	-	20,00	-	13,00	11. 4. 2023

Slika 4. Prikaz evidentiranja u Obrascu KPI

Red. br.	NADNEVAK PRIMITKA/IZDATKA	BROJ TEMELJNICE	OPIS ISPRAVA	IZDATCI			PDV U IZDATCIMA	IZDATCI IZ čl. 33. st. 1. t. 1. i 5.	UKUPNO DOPUŠTENI IZDATCI
				U GOTOVINI	PUTEM ŽIRORAČUNA	U NARAVI			
1	2	3	4	10	11	12	13	14	15 (10+11+12-13-14)
25.	11.4.2023.	T-25	Rn. za reprezentaciju 11/1/2	120,00	-	-	-	60,00	60,00

OBRTNIŠTVO I SLOBODNA ZANIMANJA

S obzirom na to da je račun manji od 663,62 €, u redu je što je plaćanje obavljeno u gotovu novcu. Kako je prikazano u obrascima, nakon primljena računa obrtnik ne može priznati pretporez jer je riječ o reprezentaciji. U Obrascu KPI izdatak se evidentira kao porezno nepriznat u visini od 50 % izdatka s pripadajućim PDV-om u stupac 14, a ostatak od 50 % kao porezno priznat izdatak u stupcu 15.

Na jednak se način postupi i s primljenim računima od tuzemnih poreznih obveznika za neke druge izdatke po osnovi reprezentacije (darovi, razonoda, najam plovila, smještaj u kućama za odmor, hoteli i dr.) koji su nastali iz poslovnih odnosa s poslovnim partnerom od kojega se ne očekuje nikakva protučinidba povezana s navedenim izdatkom.

2.2. EVIDENTIRANJE IZDATAKA ZA REPREZENTACIJU NA TEMELJU IZUZIMANJA

Obrtnici mogu koristiti vlastita dobra ili usluge za ugošćenje poslovnih partnera. Najčešće se to javlja kod ugostiteljskih obrta ali moguće je i kod drugih vrsta djelatnosti. U tom slučaju riječ je o izuzimanju. Prema čl. 36. Pravilnika o porezu na dohodak izuzimanjima se smatraju sve vrijednosti (roba, proizvodi, usluge i dr.) koje porezni obveznik izuzme iz radnje, obrta ili drugog oblika samostalne djelatnosti za svoje potrebe, potrebe svoga domaćinstva ili druge potrebe koje nisu u vezi s obavljanjem djelatnosti i **smatraju se poslovnim primitcima u trenutku kada su izuzeti.**

Obrtnici koji su upisani u registar obveznika PDV-a trebaju voditi brigu i o oporezivanju PDV-om. Naime, pretpostavka je da u trenutku nabave dobara ili usluga obrtnik nije znao da će one biti korištene za potrebe reprezentacije te je odbio pretporez. Stoga se u trenutku izuzimanja smatra da je došlo do isporuke koja se oporezuje PDV-om. To predviđa i čl. 7. st. 3. Zakona o PDV-u u kojemu je navedeno da se isporukom dobara uz naknadu smatra korištenje dobara koja čine dio poslovne imovine poreznog obveznika za njegove privatne potrebe ili za privatne potrebe njegovih zaposlenika ako raspolažu njima bez naknade ili ih općenito koriste u druge svrhe, osim za potrebe obavljanja djelatnosti poreznog obveznika,

a za ta je dobra ili njihove dijelove u cijelosti ili djelomično odbijen pretporez. Slično je propisano i za usluge u čl. 8. st. 3. u kojemu je navedeno da se obavljanjem usluga uz naknadu smatra korištenje dobara koja čine dio poslovne imovine poreznog obveznika za njegove privatne potrebe ili privatne potrebe njegovih zaposlenika ili općenito u druge svrhe, osim za potrebe obavljanja njegove djelatnosti, za koja je u cijelosti ili djelomično odbijen pretporez. Oporezivom isporukom smatra se i obavljanje usluga poreznog obveznika bez naknade za njegove privatne potrebe ili privatne potrebe njegovih zaposlenika ili općenito u druge svrhe osim za potrebe obavljanja njegove djelatnosti. U tom slučaju svakako treba voditi brigu i o poreznoj osnovici. Prema čl. 33. st. 4. i 5. Zakona o PDV-u porezna osnovica u ovom slučaju kod isporuka dobara je nabavna cijena tih ili sličnih dobara, a ako je ta cijena nepoznata, visina troškova utvrđenih u trenutku isporuke, dok kod usluga poreznu osnovicu čini ukupni trošak obavljanja usluga.

S obzirom na to da u slučaju korištenja vlastitih dobara ili usluga za potrebe reprezentacije nastaje obveza iskazivanja izuzimanja te obveza obračuna PDV-a, potrebno je sastaviti odgovarajući ispravu na temelju koje će se evidentirati sve obveze u poslovnim knjigama. Obično je riječ o **internom obračunu (računu)**. U nastavku se prikazuje takav primjer.

Primjer 3. Obračun ugošćenja u vlastitu ugostiteljskom objektu

Obrtnik – ugostitelj koji je u sustavu PDV-a ugostio je poslovnog partnera u svom ugostiteljskom objektu u Zagrebu. Za potrebe ugošćenja utrošena je butelja vina u vrijednosti 25,00 € (osnovica iznosi 20,00 €, a PDV po stopi od 25 % iznosi 5,00 €) i hrana u vrijednosti od 33,90 € (osnovica 30,00 €, a PDV po stopi od 13 % iznosi 3,90 €). U navedene vrijednosti uključena je i vrijednost ugostiteljske usluge – pripreme i služivanja hrane i pića. Obrtnik je za te potrebe sastavio interni obračun. Na poledini tog obračuna navedeni su podatci poslovnog partnera koje je obrtnik ugostio.

Slika 5. Prikaz evidentiranja u Knjizi IRA

RAČUN		IZNOS (S PDV-om)	OPOREZIVO				Podatci o plaćanju
			13 %		25 %		
BROJ	DATUM		OSNOVICA	POREZ	OSNOVICA	POREZ	
2	3	6	20	21	22	23	24
22-1-1	15. 4. 2023.	58,90	30,00	3,90	20,00	5,00	15. 4. 2023.

Kako je prikazano u Obrascu IRA, iskazuje se isporuka koja je nastala za potrebe ugošćenja poslovnog partnera. Na temelju obavljene isporuke obrtniku

nastaje obveza obračuna i plaćanja PDV-a koji će se u ovom slučaju iskazati u Obrascu PDV-a za travanj 2023. godine.

Knjiga poslovnih udjela

Ovu je Knjigu u obvezi voditi svako društvo s ograničenom odgovornošću (d.o.o.) registrirano u RH, bez obzira na broj članova ("vlasnika") društva, jer u protivnom za nevođenje ili neuredno vođenje Knjige, ZTD-om je propisana novčana kazna za prekršaj u svoti do 50.000,00 kn. Iako je sam sadržaj Knjige propisan odredbom čl. 410. ZTD-a (podatci o svakom članu, OIB, svota preuzeti poslovnih udjela, podatci o eventualnim teretima, podjelama, dodatnim činidbama i dr.), Knjigu smo tiskali sa svrhom da upravi d.o.o., koja je po ZTD-u obveznik vođenja Knjige, olakšamo pravodobno i uredno ispunjenje navedene obveze.

Narudžbenica na kraju časopisa

Slika 6. Prikaz evidentiranja u Obrascu KPI

Red. br.	NADNEVAK PRIMITKA/IZDATKA	BROJ TEMELJNICE	OPIS ISPRAVA	IZDATCI			PDV U IZDATCIMA	IZDATCI IZ čl. 33. st. 1. t. 1. i 5.	UKUPNO DOPUŠTENI IZDATCI
				U GOTOVINI	PUTEM ŽIRORAČUNA	U NARAVI			
1	2	3	4	10	11	12	13	14	15 (10+11+12-13-14)
28.	15.4.2023.	T-25	Interni obračun reprezentacije 22-1-1	-	-	-	8,90	29,45	20,55

S obzirom na to da je po ulaznim računima za nabavu vina, namirnica, hrane i dr. obrtnik priznao izdatak u svoti od 50,00 € kao u cijelosti porezno priznati, na temelju internog obračuna stornira se iskazani PDV u izdatcima u svoti od 8,90 € (5,00 € i 3,90 € nepriznati pretporez), zatim se iskazuje 50 % izdatka koji se ne priznaje za porezne svrhe od 29,45 € te se smanjuje (stornira) svota ukupno dopuštenih izdataka u svoti od 20,55 € (50,00 € – 29,45€). Po prethodnim plaćanjima evidentirani su izdatci u svoti od 50,00 € (20,00€ + 30,00 € osnove), a sada se svota priznatih izdataka svodi na 29,45 € (50,00 – 20,55).

Ako se ugostiteljski objekt nalazi na području lokalne samouprave (grada ili općine) koja je donijela odluku o naplati poreza na potrošnju, tada se na potrošnju alkoholnih pića (vinjak, rakiju i žestoka pića) prirodnih vina, specijalnih vina, piva i bezalkoholnih pića u ugostiteljskim objektima po internom obračunu za utrošena pića za potrebe reprezentacije **treba obračunati i porez na potrošnju.**

Primjer 4. Interni obračun za izuzimanje robe iz trgovine za potrebe reprezentacije

Obrtnik – trgovac koji je u sustavu PDV-a darovao je poslovnom partneru butelju vina iz trgovine. Za te je potrebe sastavio interni obračun iz kojeg je razvidno da nabavna vrijednost vina bez PDV-a iznosi 30,00 € na koju se obračunava PDV po stopi od 25 % u svoti od 7,50 €, ukupno 37,50 €. Na poleđini tog obračuna navedeni su podatci poslovnog partnera kojemu je obrtnik dao dar.

U nastavku se prikazuje interni obračun.

Trgovački obrt MM

vl. Mario Mihić
Poslovna jedinica: Ilica 268
Zagreb, Ilica 268
OIB: 12345678911

Mjesto i datum izdavanja: 16. 4. 2023.
Datum isporuke: 16. 4. 2023.
Vrijeme izdavanja: 13:00

Interni obračun troškova reprezentacije br. 31-1-1

Red. br.	Trgovački naziv	Količina	Nabavna cijena	Ukupno
1.	Vino: Istarska malvazija	1	30,00	30,00
Ukupno				30,00
PDV 25 %				7,50
Ukupno s PDV-om:				37,50

Obračun sastavila: Anica Kos

Obračun PDV-a prema naplaćenju naknadi.

Slika 7. Prikaz evidentiranja u Knjizi IRA

RAČUN		IZNOS (S PDV-om)	OPOREZIVO		Podatci o plaćanju
BROJ	DATUM		25 %		
			OSNOVICA	POREZ	
2	3	6	22	23	24
34-1-1	16. 4. 2023.	37,50	30,00	7,50	16. 4. 2023.

U Obrascu IR, kako je prikazano, iskazuje se isporuka koja je nastala za potrebe darivanja poslovnog partnera. Na temelju obavljene isporuke (darovanja vina) obrtniku nastaje obveza obračuna i plaćanja PDV-a koji će se u ovom slučaju iskazati u Obrascu PDV-a za travanj 2023. godine.

KORISNO!

... i u 2023.

POREZNI I SOCIJALNI POLOŽAJ IZASLANIH (UPUĆENIH) RADNIKA NA RAD U DRUGU DRŽAVU

Odabrana poglavlja:

- Plaćanje doprinosa za izaslane (upućene radnike) s osnove radnog odnosa kod poslodavca u Hrvatskoj
- Potvrda A1 i A1 za rad u dvije ili više država
- Utvrđivanje visine plaće za rad u drugoj državi
- Plaćanje predujmova poreza na dohodak - primjena ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja
- Izvješćivanje Porezne uprave o obustavi plaćanja predujmova poreza na dohodak u Hrvatskoj - obrazac INO-IZJAVA

- Utvrđivanje godišnje obveze poreza na dohodak prema rezidenta prema propisima Hrvatske i otklanjanje dvostrukog oporezivanja – obrazac INO-DOH
- Ustupanje radnika u poslovnu jedinicu ili povezano društvo sa sjedištem u inozemstvu
- Porezni i položaj izaslanih (upućenih) radnika od poslodavca sa sjedištem u drugoj državi na rad u Hrvatsku
- Rad u dvije ili više država EU i EGP
- Rad osobe u Hrvatskoj prema ugovoru o radu s poslodavcem sa sjedištem u drugoj državi

Slika 8. Prikaz evidentiranja u Obrascu KPI

Red. br.	NADNEVAK PRIMITKA/ IZDATKA	BROJ TEMELJNICE	OPIS ISPRAVA	IZDATCI			PDV U IZDATCIMA	IZDATCI IZ čl. 33. st. 1. t. 1. i 5.	UKUPNO DOPUŠTENI IZDATCI
				U GOTOVINI	PUTEM ŽIRORAČUNA	U NARAVI			
1	2	3	4	10	11	12	13	14	15 (10+11+ 12 -13-14)
42.	28.3.2023.	T-44	Rn. robu - vino 12/3/1 / IZV 25	-	37,50	-	7,50	-	30,00
....									
54.	16.4.2023.	T-58	Interni obračun reprezentacije 34-1-1	-	-	-	7,50	18,75	11,25

S obzirom na to da je po ulaznom računu za nabavu vina obrtnik priznao izdatak u svoti od 30,00 € kao u cijelosti porezno priznati (prikazano na red. br. 42. Obrasca KPI), na temelju internog obračuna stornira se iskazani PDV u izdatcima u svoti od 7,50 €, zatim se iskazuje 50 % izdatka koji se ne priznaje za porezne svrhe od 18,75 € (37,5 € x 50 %) te se smanjuje (stornira) svota ukupno dopuštenih izdataka u svoti 11,25 € (18,75 – 7,50).

Ako su izdaci bili prikazani u prijašnjim poreznim razdobljima, tada se ne bi provodio storno izdatka nego bilo uputno iskazati primitak u stupcu 7, PDV u stupcu 8 i ukupni primitak u stupcu 9.

Prethodno opisano i prikazano postupanje u smislu PDV-a ne odnosi se na davanje dara male vrijednosti. Prema čl. 7. st. 4. Zakona o PDV isporukom dobara uz naknadu ne smatra se besplatno davanje uzoraka u razumnim količinama kupcima ili budućim kupcima i davanje dara male vrijednosti koje obavi porezni obveznik u okviru obavljanja gospodarske djelatnosti, uz uvjet da se daju povremeno i ne istim osobama. **Darovima male vrijednosti smatraju se darovi čija vrijednost nije veća od 21,24 eura.**

Tu treba voditi brigu o tome da se povremeno davanje dara pojedinačne vrijednosti do 21,24 eura bez PDV-a u okviru obavljanja svoje gospodarske ili druge djelatnosti ne smatra isporukom dobara uz naknadu pod uvjetom da se ne daju istim osobama i da ne postoji pravna obveza ili obveza protuisporuke odnosno protuusluge primatelja dobra. Povremenim davanjem dara smatra se davanje najviše jednog dara istoj osobi u jednom tromjesečju. U tom slučaju obrtnik koji je obveznik PDV-a može pri nabavi priznati pretporez za darove male vrijednosti, a uz ispunjenje navedenih uvjeta, prilikom davanja dara ne treba obračunati i platiti PDV.

3. IZDATCI ZA PROMIDŽBU (REKLAMU)

Izdaci za promidžbu odnosno reklamu smatraju se poslovnim izdatcima koji se priznaju u cijelosti. U čl. 33. st. 12. Zakona o porezu na dohodak propisani su uvjeti za priznavanje tih izdataka.

Trogodišnji stručni studij za računovodstvo i financije.

Prema navedenim odredbama, poslovnim izdatcima smatraju se proizvodi i roba iz asortimana poreznog obveznika prilagođeni za te svrhe s oznakom „nije za prodaju” te drugi reklamni predmeti s nazivom tvrtke, proizvoda i drugog oblika reklame (čaše, pepeljare, stolnjaci, podmetači, olovke, rokovnici, privjesci i sl.) dani za uporabu u prodajnom prostoru kupca, a ako se daju potrošačima, smatraju se izdatkom ako je njihova pojedinačna vrijednost bez PDV-a do 21,24 €.

Svaki obrtnik treba u skladu sa svojim poslovnim okolnostima moći opravdati nastanak ovih izdataka. Naime, i u ovom slučaju vrijedi pravilo kako se u poslovne izdatke mogu priznati samo oni izdaci koji su izravno vezani za obavljanje djelatnosti (čl. 33. st. 1. Zakona). Navedeno postupanje potvrđuje i Pravilnik o porezu na dohodak u čl. 35. st. 2. koji još uvjetuje i međuzavisnost između izdataka i primitaka. To znači da se nastali izdatak treba odraziti na ostvarivanje (povećanje) tekućih ili budućih primitaka jer se u suprotnome ne može priznati.

Primjer 5. Nabava reklamnih predmeta i usluga tiska

Obrtnik koji je u sustavu PDV-a prema naplaćenim naknadama primio je 11. travnja 2023. godine račun za kemijske olovke koje dijeli potrošačima i uslugu tiska naziva obrta na olovke. Račun glasi na svotu od 200,00 € (od toga PDV 25 % iznosi 40,00 €). Nabavljeno je 200 olovaka, a pojedinačna vrijednost olovke s uključenom uslugom tiska iznosi 0,80 € po komadu bez PDV-a. Račun je podmiren u gotovu novcu.

Slika 9. Prikaz evidentiranja u Knjizi U-RA

DOBAVLJAČ (ISPORUČITELJ DOBARA ILI USLUGA)			PRETPOREZ		Podatci o plaćanju
POREZNA OSNOVICA	UKUPNI IZNOS RAČUNA S PDV-om	UKUPNO	25 %		
25%			MOŽE SE ODBITI	NE MOŽE SE ODBITI	
9	10	11 (12+13+14+15+16+17)	16	17	18
160,00	200,00	40,00	40,00	-	11. 4. 2023.

Slika 10. Prikaz evidentiranja u Obrascu KPI

Red. br.	NADNEVAK PRIMITKA/IZDATKA	BROJ TEMELJNICE	OPIS ISPRAVA	IZDATCI			PDV U IZDATCIMA	IZDATCI IZ čl. 33. st. 1. t. 1. i 5.	UKUPNO DOPUŠTENI IZDATCI
				U GOTOVINI	PUTEM ŽIRORAČUNA	U NARAVI			
1	2	3	4	10	11	12	13	14	15 (10+11+12-13-14)
22.	11.4.2023.	T-22	Rn. za promidžbu 12/1/2	200,00	-	-	40,00	-	160,00

S obzirom na to da je račun plaćen u cijelosti gotovinom, uz uvjet da račun sadržava sve propisane elemente iz čl. 79. Zakona o PDV-u i da se odnosi na oporezivu gospodarsku djelatnost obrtnika, nakon primljena računa obrtnik je priznao pretporez u cijelosti jer se odnosi na kupovinu promidžbenog materijala. Priznani pretporez obrtnik će iskazati u Obrascu PDV-a za travanj 2023. godine. Plaćeni račun iskazuje se u Obrascu KPI, pri čemu se izdatak bez priznatog pretporeza priznaje u cijelosti.

Kada obrtnik iz svog asortimana izuzme robu koja je prilagođena i označena znakom „nije za prodaju” te njihova pojedinačna vrijednost bez PDV-a ne prelazi 21,24 €, tada treba osigurati evidenciju o tom korištenju. Međutim, u Obrascu KPI se u tom slučaju ne iskazuje izdatak jer je on već prije priznat po plaćanju računa za nabavu te robe.

U izdatke za potrebe promidžbe, osim navedenih, mogu se uključiti reklame nastale putem sredstava

javnog priopćavanja (televizija, radio, internet) te oglašavanje putem letaka, kataloga i sl.

Primjer 6. Usluga reklame na radiju

Obrtnik koji je u sustavu PDV-a prema naplaćenim naknadama primio je 12. travnja 2023. godine račun za uslugu reklame na radiju. Račun glasi na svotu od 500,00 € (od toga PDV 25 % iznosi 100,00 €). Račun je podmiren bezgotovinskim putem 10. svibnja 2023. godine (izvod 534).

Slika 11. Prikaz evidentiranja u Knjizi U-RA

DOBAVLJAČ (ISPORUČITELJ DOBARA ILI USLUGA)			PRETPOREZ		Podatci o plaćanju
POREZNA OSNOVICA	UKUPNI IZNOS RAČUNA S PDV-om	UKUPNO	25 %		
25%			MOŽE SE ODBITI	NE MOŽE SE ODBITI	
9	10	11 (12+13+14+15+16+17)	16	17	
400,00	500,00	100,00	100,00	-	10. 5. 2023.

Slika 12. Prikaz evidentiranja u Obrascu KPI

Red. br.	NADNEVAK PRIMITKA/IZDATKA	BROJ TEMELJNICE	OPIS ISPRAVA	IZDATCI			PDV U IZDATCIMA	IZDATCI IZ čl. 33. st. 1. t. 1. i 5.	UKUPNO DOPUŠTENI IZDATCI
				U GOTOVINI	PUTEM ŽIRORAČUNA	U NARAVI			
1	2	3	4	10	11	12	13	14	15 (10+11+12-13-14)
25.	12.4.2023.	T-28	Rn. za promidžbu 15/2/1/IZV 534	-	500,00	-	100,00	-	400,00

Nakon primitka računa obrtnik iskazuje račun u Knjizi U-RA, međutim ne priznaje odmah pretporez nego tek nakon plaćanja tog računa u svibnju. U svibnju se evidentira i izdatak jer je tada račun podmiren.

Kada bi bila riječ o primljenom računu iz EU-a za uslugu promidžbe (npr. usluge Googla, Facebooka i sl.), tada bi obrtnik trebao imati izvađen PDV ID broj i nakon primljenih usluga obračunati PDV po stopi od 25 %. Kada bi uslugu obavio porezni obveznik iz EU-a, nakon primljenog računa obrtnik bi iskazao

obvezu za PDV na Obrascu PDV pod red. br. II. 10. i pretporez pod red. br. III. 10. (ako je obrtnik ima pravo na odbitak pretporeza). Osim toga, račun bi se iskazao i u Obrascu PDV-S. Sve to neovisno o tome je li račun plaćen ili nije jer se obračun prema postupku oporezivanja prema naplaćenim naknadama ne primjenjuje na usluge iz čl. 17. st. 1. Zakona o PDV-u za koje je primatelj usluge obavezan platiti PDV prema čl. 75. st. 1. t. 6. Zakona o PDV-u. Tek nakon plaćanja računa evidentirao bi se izdatak u Obrascu KPI.

Knjiga koja dolazi iz zemlje gdje je u teoriji i praksi stvoren najbolji

KONTROLING

Sastavni dio praktične poslovne ekonomije i računovodstva

